

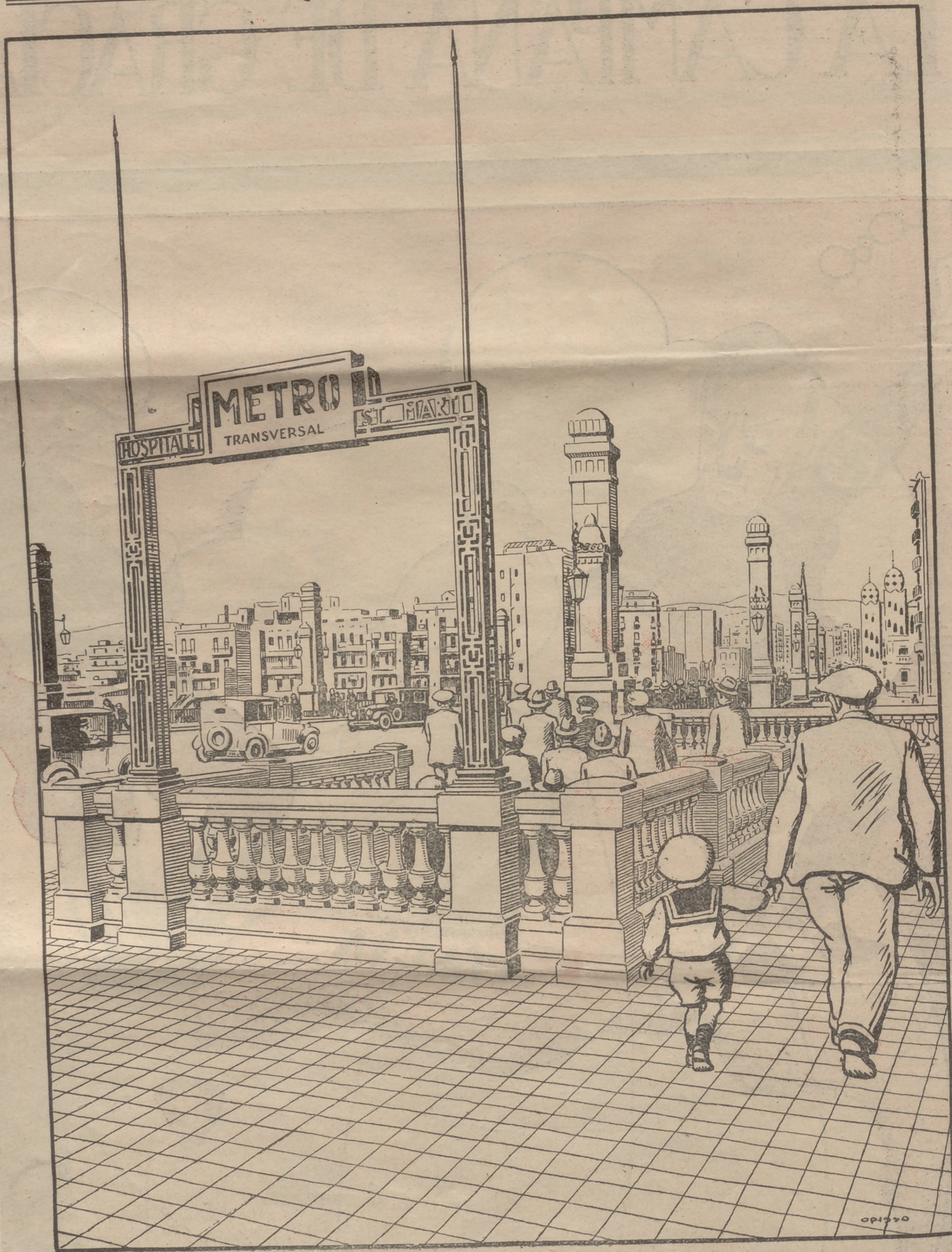
LA CAMPANA DE GRÀCIA

La Pau:— Bé. Serà qüestió d'aixecar el vol; aquest parell, els agrada molt el colomí rostí.

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A.

(TRANSVERSAL)

JA ESTA INAUGURADA L'ESTACIÓ DE MARINA

Escala mecànica

De PLAÇA ESPANYA a la MONUMENTAL, 20 cèntims

De BORDETA (Hospitalet) a MARINA (Sant Martí) quinze minuts

RAPIDESA COMODITAT ECONOMIA **METRO TRANSVERSAL**

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Redacció i administració;

Ronda Universitat, 25 ent.

Telèf. 22122

Crònica barcelonina

"Misses"

Durant tres o quatre dies, han estat hostes de Barcelona les belleses oficials de catorze països d'Europa. Les belleses oficials d'enguany, s'entén, perquè cada any hi ha una florida nova.

Catorze belleses. Ni una més, ni una menys. Belleses meridionals i belleses nòrdiques. Brunas i rosses. D'ulls negres i d'ulls blaus. Estàtiques i bellugadisses.

Aquesta visita col·lectiva, capitanejada per aquest home original que es diu Maurice de Waleff, ha donat lloc a comentaris de tota mena, cosa molt natural.

Hi ha qui diu que això de les «misses» és una niciesia. Hi ha, en canvi, qui s'engresca amb aquesta mena de concursos i els segueix com si es tractés de l'argument d'una pel·lícula. Hi ha qui troba que són tan maques i no falta qui assegura que no n'hi ha per tant. Hi ha qui dona a aquest concurs una importància exagerada i qui s'irrita només de sentir-ne parlar.

La vinguda de les «misses» a Barcelona, ha servit, entre altres coses, per bastir un nombre extraordinari d'acudits... més o menys afortunats. Ha servit, també, perquè molts homes, erigits automàticament en jurat clandestí, hagin fet constar llur preferència. Ha servit, en fi, de motiu de badoqueria a molta gent i d'una manera especial, a moltes dones.

Després de la visita de les «misses» no estem millor ni pitjor que abans.

La nostra situació, en tots els aspectes, segueix essent exactament la mateixa de vuit dies abans. Ni la crisi de treball, ni els atracaments, ni l'obstrucció, ni el preu del vestir, ni les propagandes de la Lliga, ni els maldecaps de cadascú, han millorat. Tampoc no han empitjorat. Això vol dir que el pas d'aquestes catorze noies maques—perquè de maques en són!—no ens ha fet cap mal, si no ens ha

fet cap bé. I si no ens ha perjudicat, si no ens ha complicat els problemes, perquè n'hem de dir mal?

Ja sabem que per la Rambla, a qualsevol hora del dia, podem veure noies catalanes tan maques, tan eixerides, tan simpàtiques, o més, que les catorze «misses» que ens han visitat. També sabem que a París no ens seria difícil de trobar en menys de mitja hora, una franceseta que fes la competència a «miss França»; i una que fes la competència a «miss Hongria» pels carrers de Budapest. Ja ho sabem. Però això no vol dir que les noies aspirants al títol de «miss Europa» siguin lletges. Això no vol dir que les «misses» que hem vist aquests dies no s'ho valguin. Una noia maca i ben feta, sempre—sempre—fa de bon veure.

Nosaltres no ens engresquem per aquesta mena de concursos. No volem concedir-hi la importància que algú hi concedeix. Però, hem d'ésser francs; si no ens fa cap mal, si no ens agreuja cap dels problemes que patim, si ens ajuda a passar uns moments agradables, no veiem els motius perquè ho haguem de combatre. Al capdavall, l'estètica és una cosa que ajuda a viure. I una noia maca, simpàtica, eixerida i escultural sempre fa de bon veure, sempre és un casi agradable en el desert de les nostres trifulgues. I si en lloc d'una ens en presenten catorze... encara millor.

—S'ha penjat perquè no podia menjar...

—Oh, menys podrà menjar ara!

EL RÈGIM AUTONÒMIC

Catalunya ja té el seu Estatut Interior

A la sessió del Parlament celebrada el dijous, sessió solemne — no pas per l'aparatositat sinó pel contingut—va ésser aprovat l'Estatut Interior de Catalunya, la llei que ha de regular dintre de casa nostra, l'Autonomia limitada que va votar — reconeixent-nos el dret d'ésser lliures—el Parlament de la República.

Tothom creia—fins els mateixos partidaris de bona fe de la Lliga, si encara en queden—que aquesta llei bàsica, que aquesta llei fonamental, aquesta llei matriu del nostre règim autònic, seria aprovada per aclamació, com correspon a un poble que ha bategat unànimement per la seva llibertat. Tothom ho creia, oblidant que al Parlament de Catalunya hi ha una

representació de la Lliga Catalana, abans Lliga Regionalista, una representació del reaccionarisme de dreta que posant per damunt de tot el seu sectarisme, les seves conveniències confessionals, el seu anti-liberalisme, votaria en contra de la llei pel que té de liberal, pel que té de laica, pel que té de democràtica.

I així, en efecte, ha estat. Els diputats de la Lliga, amb l'afegitó del seu aliat la Unió Democrà-

Els radicals de Barcelona fan obstrucció des de la Rambla de les Flors. Cada dos per tres, posen una pissarra en un balcó tronadet i donen notícies tendencioses per veure si pesquen.

Fins ara, l'èxit és formidable...
La gent passa de llarg i somriu.
¡Pobrets!

tica han votat en contra, mentre la Cambra, frenètica d'entusiasme, aplaudia la llei de l'Autonomia i victorejava Catalunya i la República.

Com a catalans, ens sap greu que en aquest moment solemne de la història de Catalunya no hagi estat possible aconseguir la unanimitat. Com a homes liberals, com a homes d'Esquerra, com a republicans, però, aquesta actitud de la Lliga Catalana, abans Regionalista i sempre reaccionària, ens facilita la feina, ens la dona feta. Des d'aquest moment, si algú encara en duptava, els camps han quedat ben delimitats. Amb Catalunya i amb l'Esquerra o amb la Lliga i contra Catalunya.

CATALANS!

RECORDEU AQUESTA DATA:

25 MAIG 1933

El Parlament de Catalunya, en sessió solemne, vota l'Estatut Interior que ha de regularitzar el nostre règim autònic.

La Cambra rep amb aplaudiments i visques, el resultat de la votació.

La LLIGA CATALANA, que hauria acceptat una autonomia restringida de mans de l'ex rei; la LLIGA CATALANA que col·laborà en el darrer govern de la monarquia, ha votat contra la llei bàsica de Catalunya.

CATALANS!

RECORDEU AQUESTA DATA:

25 MAIG 1933

Memòries d'un pobre llibre!

Jo no sé quan ni com va acudir-se-li a algú la peregrina idea de crear-me. Jo no sé on era ni si era enlloc. Només puc dir que un dia hom va aplegar uns grossos fulls de paper-ploma i el sva sotmetre al suplici de deixar-se esclafar per un embalum de ferrallots, que fan un soroll infernal i que la gent en diu màquina plana. Conseqüència va ésser que els fulls quedessin impregnats de gargots negres arreglerats en correcta formació, dintre uns quadrats simètrics i numerats que els pocs que tenen el mal costum de llegir anomenen pàgines. En acabar, unes noies molt xamoses varen doblegar els fulls esmentats i hom els va inflingir dues tortures més: travessar-los amb uns fils que els privaven de tot moviment i escapar-los amb una espantable ganiveta mecànica que en diuen «guillotina», eina que, segons he sentit dir, perd el temps tallant paper quan faria falta que tallés caps...

Resultat de totes aquestes coses: vaig ésser jo, jo, amb cinc-cents o mil germans més. No sé quants, perquè l'home que ens remenava — una certa espècie zoològica que els naturalistes denominen «editor» — quan estava sol deia que érem mil. Però quan venia un sòmines amb cara de llàstima, que coneixien per «autor», assegurava que només érem cinc-cents. És igual; el fet és que tots ens assemblàvem tant que no hi havia manera de distingir-nos.

Ens varen embolcallar tots amb una capa policromada que en diuen coberta, en la qual segons deien els que ens examinaven hi figurava un dibuix molt atrevit. Jo no sé res. Al millor he portat damunt meu una forma impúdica i escandalosa, sense heur'n esment. Abans de cosir-nos, van intercalar-nos, dintre, uns fulls de paper molt suau, ennegrits per figures humanes. Aquestes sí que sé com eren fetes i confesso que no estaven malament del tot.

Vàrem empaquetar-me, junt amb un escamot de germanets. I varen posar-me — a mi — darrera una vidriera enorme, acompanyat de centenars de coses que se m'assemblaven però que eren molt diferents. Jo observava que els transeünts, en deturar-se, si eren sols, se'm menjaven amb la vista però si s'aplegaven més d'un, feien l'orni, resseguint els meus voltants fins que els altres eren fora. Aleshores s'aprofitaven. Homes i dones em palesaven una rara predilecció.

I jo — veieu el que és haver nascut predestinat al sacrifici —, romania allí, immòbil, carregat de ganes de veure món i córrer aventures, mentre els meus germans anaven sortint del prestatge, gràcies a la propaganda que jo feia incitant els curiosos a comprar-me a mi. Però els compraven a

ells, i no ho coneixien. I jo no sortia del meu quietisme morbós.

Un dia, per fi, un senyor estranger va entrar a la botiga. I vaig sentir com s'obria el vitrall que m'empresonava i, un minut després, el comprador em tenia als dits.

Va fer una ganyota i va dir que jo estava descolorit i menjat del sol. Se'm va endur, però. Mai no ho hagués fet!... Quin calvari m'esperava.

De primer vaig dormir dintre una maleta dies i dies, entremig de roba blanca i de mitjons bruts. Tenia al costat un «termo» que m'asfixiava i un revòlver carregat amb bala que em portava esverat. Vaig reveure per fi la claror i vaig trobar-me en un país desconegut on no entenia un borrall del que deien.

Hom va escorcollar damunt d'un taulell, el contingut de la meua habitació portàtil. Jo, esperit psicològic, amic de l'ordre, creia de bona fe que hom decomissaria el revòlver. I no va ésser així. El decomissat vaig ésser jo. L'home uniformat que em regirava la casa, i tractava molt deferentment el meu amo, no va mirar altra cosa que la meua coberta. Va fer una rialleta i digué uns mots estranys. Tot seguit vaig ésser deixat de banda.

I al cap d'uns quants dies em vaig veure amuntegat, amb centenars de milers de congèneres, grossos i petits. Uns minyons en mànegues de camisa ens feien anar a puntades de peu. De mi, tots junts, en deien peniements. Quan era un tot sol m'agafava i ressegua febrosament les meves intimitats. Algun d'ells es lliurava, sense ésser vist, a manipulacions per mi misterioses.

Jo, entretant, m'he fet molt amic dels meus veïns més pròxims. Un llibre de guerra i un llibre de cuina. Jo els trobava molt diferents, però un volum de filosofia que vivia tres gruijos més enllà, deia a crits que la guerra és una cuina econòmica on les brases són homes. Jo no ho entenc. El llibre de guerra és alemany. Bon xicot, però, la seva conversa arriba a fadigar-me. Em conta com els soldats corren de vegades trepitjant-se els budells... Jo sento com les meves il·lustracions s'esblaimen de pànic i això em molesta. En canvi, quin delit em dona sentir a la veïneta — francesa — la descripció dels plats i dels requisits que porta dins...

Tot d'una han comparegut uns hommenarros i uns homenets, uniformats

Francesc Layret, l'home intel·ligent, abnegat, honorable, autor del primer prescupost de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, tindrà aviat el monument que perpetuarà la seva memòria.

pintorescament i han començat de llençar-nos a una camioneta. Joestic que suo unta — cap altra cosa no puc suar — fins que se m'enganxen els fulls. Un minyó bru, amb cara de bull-dog, m'ha mirat fit. L'he conegut. És un dels que em palesen més admiració solitària. M'ha semblat que en agafar-me li tremolava el pols.

Adeu, aspre i sincer llibre de guerra! Adéu, alegre i estimulants tractat de cuina! No us veuré mai més!... M'han separat de vosaltres i m'ofego sota el pes de mil volums en quart, relligats, d'un tal Spinoza. Què serà de mi?

Arribem a una plaça plena de gent. Una gran resplendor roja tenyeix els nostres guardians que esdevenen, pràcticament, pells-rojos. Una foguera immensa, com les de Sant Joan, desperta l'entusiasme de la multitud. Què vol dir tot això?

Sento ferum de paper cremat. Sentir-la és, per un llibre, com per un cristià flairar carn cremada. Veig la meua fi propera. El combustible que alimenta el foc són llibres, llibres com jo, semblants meus... Què he fet, pobre de mi, per merèixer aquest suplici?... Ni jo sóc Joana d'Arc ni la dona de la meua portada se li assembla...

Comencen a buidar la nostra camioneta. Els llibres passen de mà en mà i cauen a les flames, sense una protesta, sense una llàgrima. Que en són d'herois els llibres!... L'amor propi se'm sobreexita i crido que vull ésser el primer de morir. Però no em senten. Els vuit volums en quart travessen l'espai, llençats per un puny destre, i arriben a destí sense fer escales. Em toca el torn a mi. Però, ¿què és això?... Una mà trèmula m'oculta i em substreu, a favor de l'expectació que desperta el viatge aeri dels «Spinoza». I, ràpidament, desapareixen sota el cinturó que aguanta unes calces de jockey. Conscient del meu deure de protagonista, perdo el món de vista i em desmaio.

Quan em retorno sóc dalt d'un quint pis, dintre d'una cambra de dispesa d'estudiants. El meu raptor i quatre més es mostren, recíprocament, el producte de la seva cacera. Sant cristià!... Jo que sóc un modest naturo-nudista, m'escriuixo. Allí «Faublàs», allí «Gamiani», allí el «Decameró», allí el «Satiricò», allí... permeten-me que calli... Tot això il·lustrat amb gravats obscens, a moltes tintes, al costat dels quals les meves fotos de noietes nues semblen estampes de Comunió.

Faig mercè al lector de la bacanal que s'origina. Tinc motius poderosos per ésser discret... La nit és passada i quan el nou sol entra pels vidres, la dispesera, dona feixuga, luterana i mascle diu al meu nou posseïdor mentre aquest es desonilla:

—«J fan bé, ja fan bé els «nazis» de reprimir la pornografia...»

SCARAMOUCHE

* De col·laboració *

Una esmena

LA LLEI CONTRA L'ATUR FORÇOS

Si hom fos diputat al Parlament de Catalunya, hauria presentat una esmena de caràcter pràctic i econòmic d'alta transcendència financiera a l'article vint-i-un, de la Llei contra l'atur forçós sobre els mitjans i recursos econòmics per al sosteniment de dit organisme, però com que no ho som, ens limitarem a emetre nostre judici en bé de la collectivitat i de Catalunya.

Parlant dels ingressos i recursos amb què farà front la Llei, diu l'esmentat article 21, que es valdrà de les quantitats que amb aquest objecte

aportarà la Generalitat, i les altres aportacions i subvencions d'altres Corporacions, Organismes o Entitats, taxes o arbitris (subratllen els arbitris) que se li puguin concedir, i aquells ingressos de caràcter voluntari o de procedència vària.

La Generalitat, diu l'article vint-i-dos, farà l'aportació pel termini de deu anys d'un milió de pessetes. No és aquest al nostre entendre, el camí a seguir. La Generalitat pot desprendre d'aqueixa càrrega que forçosament ha de raure ha de caure damunt el poble, damunt el contribuent.

La font d'ingressos ha de cercar-la allà on és, sense que tingui que molestar amb noms impostos al ciutadà.

Fa temps, iniciàvem una campanya des de les pàgines de «La Humanitat»

precisament, tractant de l'atur forçós i manera que el Govern de Catalunya podria donar-li ràpidament solució favorable en bé del poble i en bé de l'economia catalana sense agreujar amb nous impostos.

Dèiem en els esmentats articles que hi ha, parentòriament oculta, una quantitat que ascendeix, tal volta, a un grapat de milions de pessetes, que resten a les butxaques dels propietaris producte de les finances que el llogater els té lliurades en concepte de dipòsit per la vivenda que ocupen. No solament això, hi ha encara més: pel mateix procediment retenen les Companyies de força, llum i aigua també, al consumidor que no deixa de pujar un grapat de mils de pessetes i que totes aquestes fiances (abús que es comet amb el poble), siguin controlades i dipositades al Govern de Catalunya perquè les faci produir en bé de tots, en bé del Poble, tota vegada que cap Llei orgànica de l'Estat, ni cap Decret els ampara a valer-se d'aquest usufructuament, o abús de confiança que cometen amb nosaltres del que tots n'estem queixosos.

L'article 44, de la Constitució espanyola diu textualment: «La Propietat de tota mena de béns podrà ésser objecte d'expropiació forçosa per causa d'utilitat social mitjançant adequada indemnització, a menys que disposi altra cosa una llei aprovada pels vots de majoria absoluta de les Corts...»

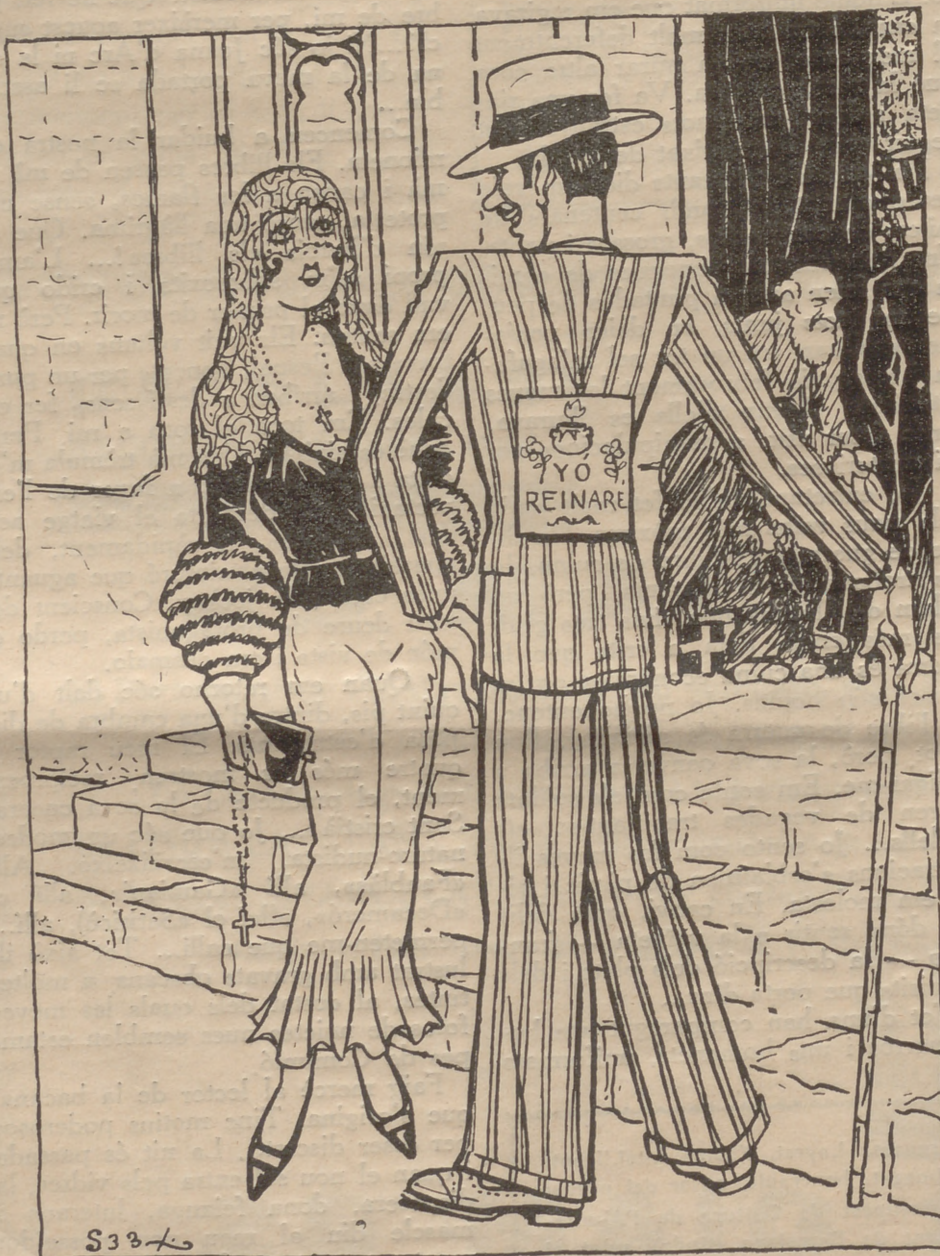
Amb això no hi cap l'indemnització perquè no hi ha expropiament de propietat, només d'un privilegi burocràtic que ells s'han creat.

I, afegeix: «Amb els mateixos requisits, la propietat podrà ésser socialitzada».

L'article cinquè, de l'Estatut de Catalunya, diu: «Socialització de riqueses naturals i empreses econòmiques, limitant-se per la legislació de la propietat i facultats de l'Estatut i la regió».

Aquests cabals que resten en poder de la propietat, han d'emprar-se per obres públiques d'utilitat nacional, tot donant, ensems, treball i feina que és el que el bon treballador català vol i demana a tothom, sense necessitat de nous càrrecs que desmoronen els governants...

GASPAR TORRENTE

S33

—Quin èxit el diumenge...

—Ja ho pot dir, Luisita, només se sentia parlar de «misses».

Subscriuiu-vos a
Ràdio Barcelona
Casp, 12 • BARCELONA

Perspectiva optimista

No poden pas queixar-se les oposicions per manca de col·laboració i de consells de font autoritzada, puix fins l'ex-comte de Romanones s'ha cregut en el dret d'exposar el seu diagnòstic referent a la situació política actual. «Solució? (Unes eleccions)», diu el recalcitrant ex-conseller del Borbó.

L'haver sabut sempre fer el paper de boig i a l'agonia de la monarquia borbònica mantenir-se en una posició de nadar i guardar la roba, li ha valgut a aquest vell personatge el que en l'actualitat sigui encara escoltat i pugui discórrer fins a cert punt sobre política. La República és essencialment democràtica i no nega el dret d'opinar a ningú, àdhuc ni a aquells que foren servidors incondicionals de l'extingit règim, i avui vaguen amb la dissort dels caiguts i fracassats.

Ah!, però aquesta vegada Romanones no fa el boig: diu el que sent i el que està al convenciment de les dretes reaccionàries. El poble, segons ells, penedit d'aquella foguerada romàntica momentània que va portar aquest estat de coses, i abatut pels desenganys de la política demagògica dels actuals governants que van semblar la misèria al país, donarà el vot a les dretes par a que reneixi de nou la confiança i tornem a viure en un món de prosperitat i de grandesa.

L'argument no és nou ni gastat com a bandera de combat per a guanyar el cor dels cànids i donar la batalla a les esquerres, i hem de convenir que a un poble ignorant i completament mancat de sentiments ideològics, tal com ells s'imaginen el nostre, això representaria un arma potent i de positius resultats. És clar: un poble que no s'entera, per exemple, que a Anglaterra, un govern conservador en tots els cinc sentits, en més de dos anys no ha pogut resoldre ni millorar el paorós problema de la crisi econòmica, ni ha pogut evitar que en diverses ocasions s'hagin manifestat a Londres en actitud protestatària els famèlics sense feina: un poble que no sap que a França, governant l'esquerra ha disfrutat d'una època econòmica florent amb relació amb els altres pobles europeus: que no s'adona que a Espanya, als nostres propis nassos s'hi està descabdellant a la quieta per part de la classe capitalista un intensiu sabotatge amb el sant i senya d'anar paralitzant i restringint les activitats industrials, per a donar la sensació de que en un règim de llibertat i avançat no es pot viure: un poble, doncs, que no sap res d'això és una vinya per a explotar i és fàcil de convèncer.

No obstant, però, tot i comptant amb el «Yo te empujo» d'elements de tant de pes com l'ex-comte de Romanones, creiem que els nostres adversaris van molt errats de comptes. Les «temptadores» xifres dels resultats electorals d'aquests poblets on recentment s'han celebrat eleccions de regi-

dors i que Azaña amb tant d'encert ha qualificat de vulgus podrits, els ha fet perdre la xaveta fent-los veure visions i, segurament, que ja somien amb l'hora triomfal que els ha de conduir a la victòria i a la reconquesta de les posicions perdudes. La fallera desenfrenada del predomini els cega els ulls i no els deixa veure que els pobles, com el nostre, que pensen que estan incorporats en cos i ànima als grans corrents de democràcia i de llibertat i que no volen ésser conceptuats com les «Hurdes» espanyoles, no perdonen així com així els agravis insultants dels qui els consideren tan ignorants i atrassats per a deixar-se enganyar amb arguments tan absurds i ridículs com els que exploten els enemics de la República.

L'espectacle xocant i divertit que estan donant en aquests moments els elements obstructionistes de l'oposició, rebent lliçons de moral... política dels ex-consellers de la monarquia, és tan interessant que posa en mans de les esquerres un arma formidable per rebatre i deixar extenuat l'adversari. No necessiten, certament, desplaçar-se molt en el terreny de la propaganda els partits esquerrans on els mateixos

aconteixements van posant les coses en un lloc tan clarividet, deixant al descobert ambicions i intencions innobles i evidenciant els vertaders ideals d'emancipació ciutadana, que el poble difícilment pot equivocar-se en el camí a seguir pel total compliment de llurs anhels de prosperitat i grandesa pública.

U. C. (SIXTO)

«La Publicitat»—l'òrgan del senyor Hurtado, diputat pels vots d'Esquerra Republicana de Catalunya — segueix publicant informacions fantàstiques contra el partit que presideix l'honorable Francesc Macià.

Ara s'ha inventat una sèrie de coses que fan ballar el cap als lectors que tenen la paciència de llegir la prosa biliosa del diari del senyor Hurtado. Resulta que tot, a Catalunya, s'en va a rodar: l'Autonomia, el Govern, el partits polítics... amb la sola excepció — naturalment — del partidet que s'ha fet el senyor Hurta aprofitant les desfermes «Acció C...» que ha de salvar-ho tot, segons el «papa-gris».

Que segueixi «La Publicitat» per aquest camí. Que hi segueixi. No en traurà res. El poble coneix prou qui la inspira i la sosté.

—Mira, Tuietes; si et torno a veure amb aquet «tipo» et trenco la cara.

—Però, pare! si és un xicot treballador! Està d'encarregat en una impremta.

—Doncs ja t'he dit que no m'agrada aquet «tipo» d'impremta.

El reportatge de la setmana

Un «viejo bárbaro»

A les Corts de Madrid el nostre vell conegut Rafael Guerra del Rio recordant els seus temps de «joven bárbaro» i de «descamisado», quan rodejat de matons protegits per la policia pretoriana que estava sempre al servei dels lerrouxistes, anava a insultar els catalanistes, ha fet ara de «viejo bárbaro» procurant llançar unes quantes insídies contra Catalunya, aprofitant-se de la impunitat que li dona tenir un escó a la Cambra popular.

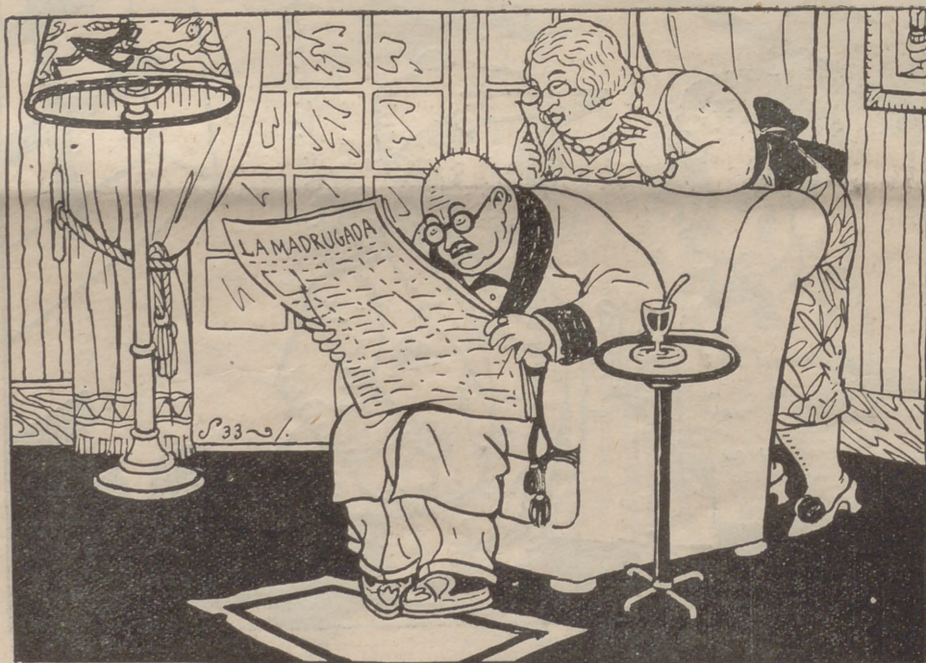
El senyor Guerra del Rio, qualsevol diria que en aquests anys d'estada a Canàries, ficat en el negoci dels tabacs on ha pogut fer coneixença d'En Bastos, primer i d'En Marc, després, a la vegada que hauria posat anys, hauria posat enteniment. Però pel que es veu continua essent el mateix de sempre. Aquesta legió que la ciutat de Barcelona encara recorda pels de la «calç, del timent i del guix», tant cruament descrits per Jaume Carner en el Congrés de Diputats i que els valgué una terrible requisitòria d'aquell republicà abnegat que es deia Gumersindo de Azcárate, són incorregibles del tot i tant és en temps de la Monarquia com de la República, que sempre ensenyaran l'orella.

Tot l'odi que en alguns vells lerrouxistes se'ls torna a despertar ara contra Catalunya, no és més que el despit perquè veuen com se'ls ha acabat per sempre més aquell trist predomini que

LAYRET

tingueren sobre unes masses catalanes, tant per la inconsciència d'aquestes com per l'actual de la gent de la Lliga que no s'ha interessat mai pel poble i que per tant, no féu res per a

—Mira què diu el diari: que als de l'oposició els aplicaran la guillotina...
—Sempre he cregut que aquests republicanots tenien mals instins.

assimilar-li les característiques catalanistes.

Rafael Guerra del Rio, pertany a aquell munió de lerrouxistes que en el govern de la ciutat varen posar tan baix el sentit del republicanisme en el qual s'emparaven per a servir millor als monàrquics espanyols. No recorden encara aquells escàndols que feien enrogir els barcelonins durant l'etapa del lerrouxisme a l'Ajuntament barceloní?

Guerra del Rio, com els Ulled, com l'Emiliano, com els Sar tamaria, com els Vinaixa, com els Zurdo Olivares, com els Herrero, com tants d'altres que podríem anar citant, són aquells que atacaven a Francesc Layret, el gran idealista que en el seu pas pel Municipi barceloní, deixà sentades les bases del magne Projecte de Cultura i que va morir pobre com una rata. En efecte, Layret que una vegada els propis «jóvenes bárbaros» intentaren agredir va morir pobre víctima dels seus ideals republicans i humanistes. Tota la llopada dels «descamisados» té avui automòbil de propietat i viu com a grans senyors.

Foren uns excel·lents deixebles del seu amo, aquell que els ensenyava que «Barcelona era un país per a conquerir, però el que calia era saber prendre-li bé l'embocadura...» com explicàvem en aquestes mateixes columnes.

El seu republicanisme fou a base d'explotar Barcelona tant com pogueren, sense perjudici de difamar-la tant com podien de portes enfora.

Rafael Guerra del Rio, segueix l'escola tradicional del lerrouxisme en atacar Catalunya. En el fons, els lerrouxistes són els que més ens odien, sobretot des que s'han adonat que se'ls repulsa amb una violència difícilment sospitada.

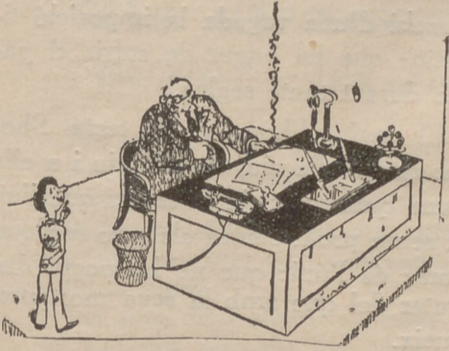
El «viejo bárbaro» de coll planxat senyor Rafael Guerra del Rio, pot continuar els seus esgarrips contra Catalunya; altrament, els diputats de les Constituents republicanes ja saben bé de qui es tracta. Ja s'ha donat prou bé a conèixer a Madrid.

Es també «carne de su carne y sangre de su sangre»...

JORDI BARCELO

Pàgina de 'Pall-Mall'

—Vinc a dir-li que aquesta tarda no podré venir. El meu pare està malalt!

—Home, és curiós. Sempre que hi ha un gran partit de futbol el teu pare es posa malalt!

—Es veritat. Però compregui que jo no puç pas creure que ho faci expressament!

(De «Ric et Rac»)

REPICS

—Però noia! Un altre vestit? D'on vols que tregui els diners per a pagar-lo?

—Veuràs. Jo sóc la teva dona i no el teu conseller financer. Consulta-ho a en Bausili...

A Montjuïc s'impressiona un film «nacional». En passar-se la prova d'unes escenes, un espectador hi posà el següent comentari:

—Es admirable! Què bé que besa a Fulana aquest actor! Ningú diria que són casats!

Aquestes paraules tingueren per part d'un conegut crític cinematogràfic la següent rèplica:

—Ah! Són marit i muller? No em creia que fos tan bon actor!

Una frase del doctor Rossell:

—La millor i més meritòria de les obres de misericòrdia es visitar els malalts.

Un dels jutges més espirituals, és en Picó. Aquesta frase, que se li atribueix, ho palesa:

—Una seducció és sempre una cosa irreparable. Sobretot, pel seductor!

Coneixem un cert diputat que és el que vulgarment se'n diu «un llauna».

D'ell es conta que, cert dia, varen preguntar-li a la seva esposa:

—Com li va amb el seu marit?

—Està sempre ocupat — respongué—. Mai para a casa. No està amb mi més enllà d'una hora al dia.

—Et compadeixo!

—Gràcies! Però una hora passa aviat!

En el «Casino Republicano», comentava el senyor Pic i Pon amb altres correligionaris — dels vells i dels «que compraven marcos» — sobre la situació política espanyola.

—Desenganyeu-vos — deia l'ex-senador—. En Lerroux és prou, si vol, per a «niquelar» l'Azaña.

Va tenir un èxit.

El regidor de la Lliga senyor Solà de Cañizares — elegit pels radicals — ha canviat de lloc unes partícules del seu cognom.

Quan era monàrquic, íntim de Milà i Camps i membre del «Real Cuerpo de la Noblesa» es deia «Felipe de Solà Cañizares». Quan va començar a fer de republicà, va signar-se «Felipe Solà de Cañizares».

Un copà el de el senyor Solà quan faci de feixista?

El ceguet al pintor cubista:

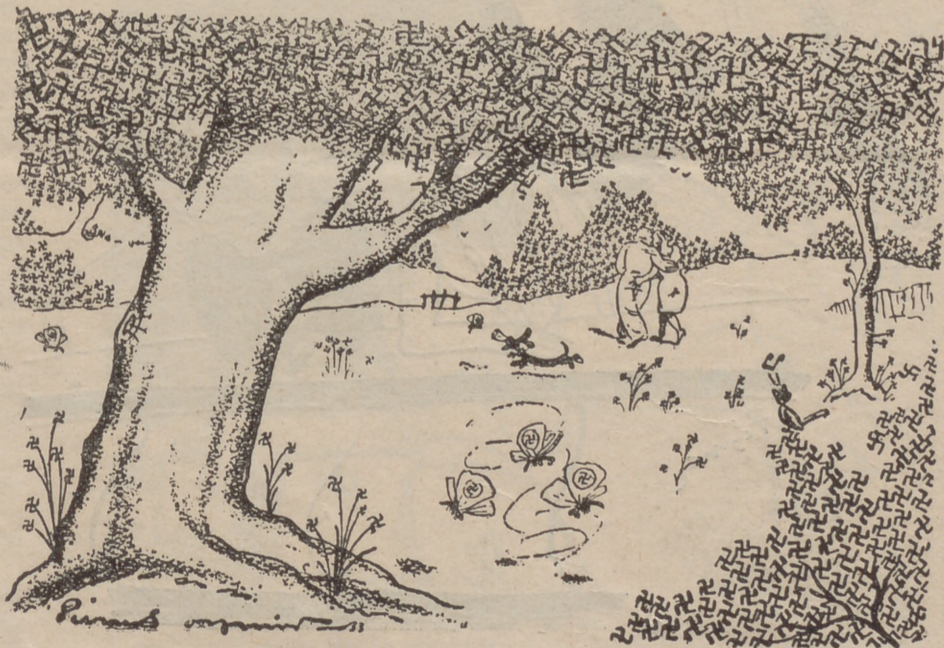
—Santa Llúcia us conservi la vista, senyor!

(De «Gutiérrez»)

Dimarts a la tarda, un torero va es-talviar-se el taxi per anar de la plaça a l'Hotel. Un grup de voluntaris van convertir-se en... mules i el van dur a coll-i-bé, vitorejant-lo i aplaudint-lo pels carrers de la ciutat.

Les «misses» no pogueren veure aquest espectacle. I va ésser una llàstima.

Tan bé que hauríem quedat!

Primavera «Made in Germany»

(De «Le Rire»)

Del problema agrari a Catalunya

El problema agrari a Catalunya té el mateix origen que a la resta de la península Ibèrica. És el problema bàsic de la possessió de la terra. L'hàbit al treball i el d'iniciativa, que són característiques del nostre pagès, ajudat d'altres circumstàncies com són: situació geogràfica, clima i topografia, etc., han plantejat el problema d'una fàsis característica i quasi queda contret a la lluita entre el domini directe (propietari) i el domini útil (cultivador).

La situació de l'home que necessita treballar i de l'home que posseeix terra que no cultiva per la seva mà no és igual i la llei a la necessitat en el treballador provoca la desigualtat en el pacte. El que necessita d'un altre el permís per treballar resta sotmés. Això en el camp és més vivent, ja sia perquè hi és més propici l'ambient i la mateixa vida forjada baix l'imperatiu de l'esclavitud secular, ja perquè el crear una riquesa damunt de terra aliena, i que no pot ésser separada a la causa primària, que és la terra, ni ha pogut ésser reivindicada pel productor, el força al renunciament i el condemna a la misèria.

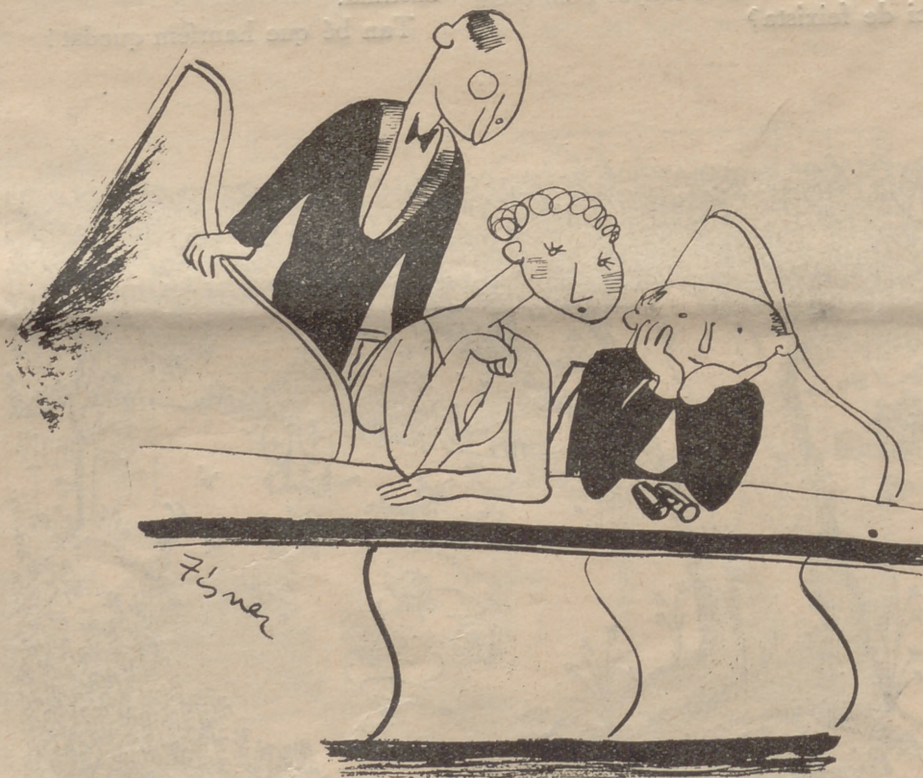
Entre la pagesia catalana existeix

un sector que s'ha significat especialment en la lluita pel seu millorament. És el rabassaire. Periòdicament s'ha agitat. La primera República espanyola, com molt oportunament recordava el nostre amic Galès, promulgà una llei a favor de les aspiracions rabassaires, llei que fou derogada en caure la República. Han estat (mal els pesi a la gent de la Lliga) els republicans els suports de les aspiracions rabassaires de tots els temps. A remarcar les campanyes de Lostau, Rubandonadeu, el mateix Pi i Margall; Layret inicià el ressorgiment de l'esperit redemptorista dels rabassaires, i Companys i Aragay amb en Riera i altres rabassaires organitzaren fa uns deu anys l'actual i potent Unió de Rabassaires.

Ara, doncs, que ha arribat l'època

Manuel Brunet segueix fent demagògia reaccionària, des de les planes de les dues «Veus». Ara resulta, segons el novell puntal dels diaris de la Lliga, que el senyor Macià és el culpable de l'agitació al camp.

Quan un home ha perdut la brúixola és capaç de dir tots els disbarats imaginables.

- Ens deieu que vindrien les «Misses» i no han vingut...
- Ens han ben enredat.
- No, ens han fet el *timo de les misses!*

de renovació, dels anys de lluita per aconseguir unes justes millores, que s'acabi d'una vegada la imposició tirànica que ha hagut de sofrir el pagès durant tants segles.

El pagès, l'home de la terra, l'home que d'ella viu, en ella viu i a ella torna quan mor, ja fa segles que lluita sense profit contra els seus explotadors; és l'únic que no ha pogut disfrutar del que amb la seva mort produeix.

Els ominosos contractes de rabassa podem definir-los esquemàticament com «l'associació de dos persones». Una de les quals lliura a l'altra una peça de terra improductiva que mitjançant el treball del que rep la terra, la converteix en productiva, i en verificar-se aquesta transformació, el soci productor lliura al soci no productor una part d'allò que la terra ha produït.

L'absurditat del dret romà en allò que a la propietat de la terra fa referència, es palesa cada dia amb més força. Com a instrument vital de la humanitat, la terra no pot pas tenir amos, com no pot tenir-ne l'aire ni el sol.

La rabassa morta té origen en l'acaparament de terres. Quan la vinya mor o sigui que l'amo ha xuclat tot el treball del seu esclau, el contracte s'ha acabat. El pobre pagès torna a casa seva vell i pobre mentre que l'amo dóna veus perquè un altre pagès sigui la seva víctima i li torni a fer productiva la terra, una terra que no mereixia ni per enterrar-lo.

La injustícia d'aquests contractes és ben visible àdhuc de la pagesia catalana, i el treballador i el ciutadà tenen la vista fixa en la discussió que hi ha al Parlament català, i estem segurs que els diputats d'Esquerra Republicana es sabran fer-se mereixedors de tot el poble de Catalunya defensant amb tota dignitat el problema agra a Catalunya, de les escomeses dels homes de la Lliga, els enemics de la nostra pagesia.

LLEGIU CADA DIA

“La Humanitat”

Informacions sensacionals

Els atracadors d'Hospitalet

Qui eren? — Què es proposaven? — Llegiu i ho sabreu.

No cal esmerçar gaires línies per a relatar el fet ocorregut ara fa vuit dies a Hospitalet, del qual en tenen detallades referències tots els ciutadans, per les informacions publicades a la premsa diària.

Un tren de viatgers va ésser assaltat per uns pistolers que varen fer-se escàpols en companyia d'una caixeta que contenia certa quantitat de diners. Hi va haver un mort i dos ferits i tothom, començant per la policia, va creure que es tractava d'un vulgar atracament més o menys reeixit.

Mes heus-ací que un servidor, porta dins un gran repòrter empeltat de detectiu; i en assabentar-se del fet, va sentir un gran pessigolleig interior que el va empènyer cap el lloc del fet, per tal de cercar el rastre dels malfactors.

Així és, que la mateixa tarda de l'atracament ja em teniu passejant pels volts de la Riera Blanca, prop de la Foradada, per on desemboca la línia dels Ferrocarrils Catalans, amb l'atenció d'aquell que cerca bolets.

No feia gaire estona que estava dedicat a la meva tasca, quan el ventijol va dur fins els meus peus un paper escrit.

Vaig agafar-lo, i oh sorpresa! es tractava d'una esmena parlamentària de les setanta mil que darrerament han presentat al Congrés els diputats de l'oposició per tal de fer caure el Govern.

Aleshores vaig advertir unes petjades que menaven cap a la carretera de la Bordeta, direcció empresa pels pistolers, i al cap de pocs passos dues esmenes més varen fer-me deturar a collir-les.

La troballa va fer l'efecte d'un dispar de magnèsium dins del meu cervell. Ja tenia un indici; ja tenia una pista sobre la qual deixar córrer el «ford» de la meva imaginació i bastir una sèrie de deduccions que em portessin al descobriment de l'afer.

Per aquests casos dispo d'un recurs que sempre m'ha donat molts bons resultats.

El recurs — podríem dir-ne *recursa*, perquè es tracta d'una senyora — es diu Mundeta i fa de sonàmbula al carrer de Picalqués.

A fi de no perdre cap minut, ultraficar-me-les totes a la butxaca, vaig agafar un taxi que passava en aquell moment i cap a casa de la senyora Mundeta s'ha dit.

La pobra sonàmbula estava tota tris-

ta perquè se li havia mort el lloro i no tenia ganes de treballar.

Aquesta resistència la vaig vèncer prometent-li una invitació per al Parlament de Catalunya el dia que parli en Comorera, i tot seguit es va quedar adormida i en disposició de contestar al meu interrogatori. Abans, però, li havia posat a les mans les esmenes parlamentàries.

—Què veu, senyora Mundeta?

—Uns homes que porten les butxaques plenes d'aquests papers... Van a dalt del tren... Es treuen unes pistoles i s'apoderen d'una caixeta... Fugen engegant trets... Pel camí els cauen uns papers... Són aquests que ara tinc a la mà...

—Cap on van?

—Pugen a un auto i segueixen cap a la ciutat fins al Passeig de Gràcia. Allí es paren i entren a una casa. Els criats els fan pas saludant-los amb grans reverències... Es fiquen a un saló on hi han altres senyors, i parlen...

—Què diuen?

—Conten el fet i ensenyen la caixeta. L'obren i tots queden astorats: no hi ha res a dins. Un senyor calb es mossega els llavis i diu:

—La deuen haver buidat pel camí.

Arriba un senyor vell que porta barba i pregunta:

—Què més?

—El senyor calb li diu que han assajat l'assalt al Poder per tal de efectuar-lo un dia d'aquests. Afegeix que el senyor Azaña guarda el Poder dins d'una caixeta que mai abandona, i es proposen aprofitar l'avinentesa d'un viatge per arrebatat-la-hi, pistola en mà.

—Recristina!

—Assegura també que totes les oposicions hi estan d'acord i que primer han volgut assajar el procediment per veure si podia fallar.

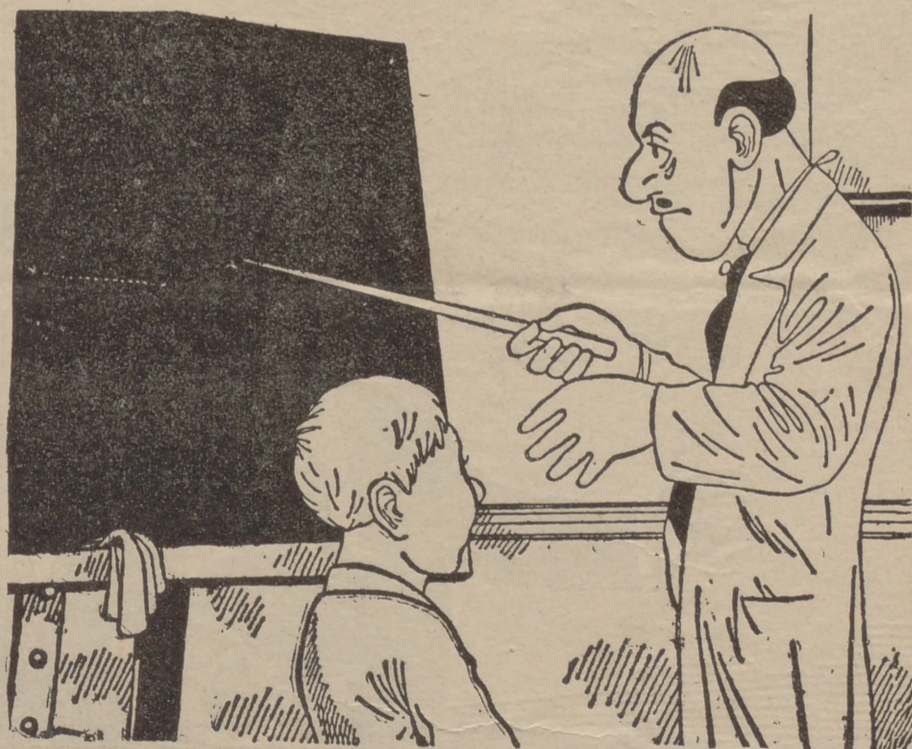
—Com es diuen els atracadors?

—No puc... no puc més...

La senyora Mundeta suava com una regadora i tement que la fatiga li fos perjudicial la vaig despertar.

Després de tot, ja estava descobert el misteri.

ALBERT REUS

—Si del punt de la dreta surt un auto i en surt un altre del punt de l'esquerra a la mateixa velocitat, on se trobaran?

—A l'hospital!

(De «Ric et Rac»)

Comarques de Catalunya

Estampes del Vallès Oriental

UN VIATJANT

Llinàs, dimecres, al caure la tarda. Uns amics s'han reunit en un taller de la carretera on dialoguen amb franca camaraderia. De sobte apareix un viatjant. Feta la presentació de ritual ofereix amb habilitat llurs articles i després de prolongada insistència el nostre amic i director li confia la cobejada comanda. No direm pas per treure'l del davant que no hi feia cap nosa; i hem de fer constar que si hagués estat amb aquesta intenció també s'hauria equivocat, car el personatge de referència desà amb molta cura tot l'aparell amb què efectua el reclam mercantilista, i amb la natural satisfacció de l'home que ha reeixit en son propòsit volgué obsequiar els reunits amb un aperitiu polític, sens dubte perquè tenia l'íntim convenciment si no de plaure del tot, al menys d'il·lustrar-los amb dades interessants; perspectives segures sobre temes d'actualitat palpitant. Doncs bé; no fou així dissortadament. El desventurat viatjant que si no hagués fet altra cosa que recollir la nota com a fruit del seu reclam hauria produït excelent impressió, en la divagació

política es pogué apreciar tot seguit que el traïen dues coses, l'afany que tenen molts homes a fer d'enciclopèdia i l'excessiva confiança de trobar-se a un poble de fora que creuen no tenen cultura ni lògica política. Com sigui que s'adonessin tot seguit que la vocació i preparació que tenia per a fer triomfar un article comercial en l'aspecte polític estava en fallida, un honorable treballista es disposà a brodar-li el desengany desfent-li tota la seva argumentació i sense fer demagògia li serví una rèplica que el va fer rodolar per la pendent de la nicieja més incoherent i llastimosa. La trajectòria del viatjant va ésser fer derrotisme de l'Esquerra afirmant que l'any anterior n'era un entusiasta, i pretenint de mostrar sense justificar-lo un gran desencant; digué que ara sí que arribaria a temps amb un altre partit, sense concretar amb quin tren hi aniria, ni quin trajecte hi havia projectat; acabà dient que venia del letrouxisme, demostració completa de

que políticament no anava ni venia a enlloc.

Brindem aquestes al·lusions als que tinguin la gèria d'emular-lo, interessant-nos fer constar que no tenim el propòsit d'inferir cap greuge a la classe entre la que hi ha digníssims ciutadans i alguns bons amics nostres, sinó perquè serveixi de lliçó i estimul a tots. Ens interessa deixar ben sentat el precedent de que ningú per vanitat, per agraïment o per matar l'estona no té el deure de compensar-nos, ni el dret de menysprear coses que ens són sagrades. Parlant així amb un verbalisme inconscient i desmesurat, ultra desvaloritzar-se es mostren imprudents car la manca de virtuts i preparació els veda entrar en el clos íntim de la dignitat i consideració política. Res més que encoratjar als companys a no planyer l'esforç per combatre en totes les ocasions el derrotisme eixorc, vergonyant i inconsequent. Nosaltres ho hem fet sempre.

JOSEP SERRA

Tenim, esperant torn, altres treballs comarcals que aniran sortint oportunament, sempre que no perdin actualitat.

Tornem a insistir demanant que els treballs siguin curts.

Sant Adrià de Besòs

UNA MANIOBRA INDIGNANT

A les nostres mans ha anat a caure un dels fulls que la Unió del Comerç i la Indústria ha repartit entre els seus associats. Es tracta en aquest full de que els socis diguin si la Unió del Comerç i la Indústria deu de prendre part en les eleccions municipals, amb quin caràcter i amb quin Partit. Única i senzillament: això és una maniobra indignant!

No parlem pas per por que el parer dels associats, cas de que l'explanin, sigui contrari a l'Esquerra, ni tampoc perquè es vulgui afavorir un partit (això a bastament es veu que es cerca), al contrari. En parlem per fer sentir la nostra protesta en contra els homes que regeixen la U. C. I., i en contra d'aquells que diguin el que se'ls demana. En primer lloc, perquè això és una maniobra feta a posada per uns quants que actuen a l'ombra, i en segon perquè un organisme com la Unió del Comerç i la Indústria, noms el quals expliquen prou la finalitat per a la que ha estat creada, deu d'abstenir-se en tot i per tot de prendre part en aquestes lluites, deixant — ja no cal dir-ho, puix seria inversemblant fer altra cosa — en completa llibertat als associats, doncs altrament dit organisme netament comercial, o millor dit, defensor dels comerciants i industrials, s'haurà d'anomenar Desunió o bé Unió de Comerciants falsificats.

Això — ho direm i repetirem tantes

—El que és aquesta gent tot ho acaben matant.

—Sap perquè maten tant? Perquè saben que no els han de matar; perquè està abolida la pena de mort.

vegades com es vulgui — és una maniobra d'uns quants que per contra de donar la cara i i fretuosos de beneficiar-se del desgavell de totes les coses fan ballar la Unió del Comerç i la Indústria amb miras als fins que persegueixen. Es una maniobra, però, que no els ha de reeixir. Cal que tots els homes dignes i conscients que són dins l'esmentada agrupació facin perquè no reeixi desemmascarant i dient les veritats del barquer a la xiroia Junta que es deixa comboiar d'aquesta faisó. Altrament, deixar-los seguir per aquest camí emprés seria en llur propi perjudici.

Amb tot, cal agrair una cosa d'aquesta maniobra: que per fi els reaccionaris es van levantant la careta, oferint-nos la joia de conèixer-los per donar-los-hi el seu càstig!

J. GRAU I LATORRE

La Bisbal

(UN ACTE D'AFIRMACIO ESQUERRANA)

Dilluns passat tingué lloc a la nostra ciutat un acte d'afirmació d'Esquerra Republicana de Catalunya a càrrec dels oradors en Joan Ginesta i Valmanya, la senyora na Nuria Oromí i el senyor Joan Casanovas.

El saló d'actes de l'Ateneu Pi i Margall, com cada vegada que es celebren actes d'aquest matís, estava completament atapeït de públic que ovacionà entusiasmats la brillant peroració dels oradors esmentats.

Remarcarem el parlament de l'amic Ginesta, perquè el seu tema es desenvolupà dintre un ambient profundament local. L'amic Ginesta fetejà vivament, però amb la serenitat que enforteix els conceptes que s'exposen, el comportament d'aquells nuclis que volen dir-se més catalans, més republicans i sobretot més intel·ligents que els actes i que no tenen inconvenient a fondre's en la més tèrbola barreja per tal d'aconseguir uns escons consistorials o un lloc al Parlament.

El setmanari esquerrà «Ciudadania» de la nostra ciutat acusava als d'Acció Catalana Republicana local, de formar un nucli compacte amb els de la Lliga per entaular batalla contra l'Esquerra, en les vinentes eleccions.

Fins avui els del partit d'Hurtado, s'han tancat dintre el mutisme més vergonyós remarcant aquest fet la certesa de les acusacions del setmanari local.

Nosaltres ens preguntem: On és aquella integritat de que tan sovint es jactus? Aquella consciència que diuen tenir-ne la patent? Oh! Aquests senyors de casa nostra que tan sovint ens parlen d'ètica i estètica, de pulcritud i bon efecte. Ara veiem que havien de referir-se a la correcció del seu gest i la seva indumentària. Nosaltres els advertim que per captar-se el sentiment del poble el que cal tenir pulcre és l'esperit.

—No li he dit que no la deixés passar?
Don Ale.—Es que m'ha sortit el tret per la culata.

MIRANT AL MÓN

Fa vuit anys que Cuba pateix la dictadura de Machado

El 20 propassat féu vuit anys que Cuba pateix la dictadura de Machado. Data d'una doble significació, per quan fou també un 20 de maig que la Perla de les Antilles obtingué la seva independència al davant de la qual hi havia un nom immortal per als cubans: el de Josep Martí, aquell gran cabdill de les seves llibertats... Però a aquesta data gloriosa hi va lligada, indisolublement, el nom del pitjor que han tingut els cubans: el del general Machado.

Machado, exemple del polític sense escrúpols, exemple del polític solament servidor dels seus interessos i no dels del poble que l'elegí, ha conculcat els drets més elementals dels ciutadans: ha suspès les garanties constitucionals; ha amordaçat la premsa liberal; ha omplert les presons de polítics que combatien les seves disbauxes administratives; fa tres anys tancà la Universitat i encara no és oberta; permet que la vanalitat i el lladronicí imperin al país; les riqueses nacionals han estat venudes a negociants estrangers, gaudint Machado de bones comissions; ha fet assassinar, en massa, la joventut; el poble agonitza en la més espantosa de les misèries...

Però Martí, el gran fill de Cuba, digué que la pàtria deu ésser sang i deure. I les joventuts s'alçen contra

el dictador, disposades a no permetre que segueixi un règim d'oprobri, comparable a aquells règims d'ignominia que perduraren dècades ahir a l'Argentina, sota Rozas; a Mèxic, sota Porfirio Diaz; i en l'època present a Venezuela, sota Vicente Gómez...

Les muntanyes de Santa Clara, Camaguey i Orient estan curulles de valents que s'alcen en armes contra Machado. Aquest, superb com tots els dictadors, ha dit que no deixarà el Poder i que vencerà i farà pagar car el gest heroic d'aquest jovent demòcrata de Cuba... I res podrà Machado. Res podrà aquest president abjecte, protector de les immoralitats més vergonyoses, que serveix els interessos dels capitalistes estrangers, que ha destruït els organismes culturals, que ha envilit, tot el que li ha estat possible, el poble, contra els esperits liberals, contra els esperits honorats. Per ensenyar, per modificar, per avançar, és precís pensar, escriure, enraonar, i Machado no vol res de tot això. Vol un poble ignorant per a millor fer la seva via d'estafador del seu propi poble. Però aquest s'ha desvetllat, i s'ha llançat a la lluita. Reviu l'esperit de Martí. El poble cubà que sabé lluitar contra la tirania borbònica, també sabrà lluitar contra un Machado qualsevol!

J. ROIG GUIVERNAU

La sort

Un dia vaig embriagar la sort
i ara la tinc dins la mà closa.
Me feia anar de tort
i em pesava, al costat, com una llosa.

M'ha fet marrar camins i més camins;
mai no sabia on m'aconduïa.
Amb un neguit constant a dins
la sort em punyia.

—Clavell de sang, clavell mesquí,
fulleta roja de verí,
sort malastruga,
la meua vida és vi;
beu amb mi i juga!—

I la sort, poc a poc, s'embriagà.
Restà dormida. A l'endemà
la sort era més bella;
els seus jocs eren diferents;
portava un fil de cascavells per dents
i, en mig del front seré, una estrella.

Ara la tinc dins la mà.
Cascavellet del riure clar
que dringa i dringa i dringa
i ompla de joia el cor.
Tenint com tinc la sort,
vinga el que vinga!

Clavell de sang, clavell de foc.
Un home sol mai no va enlloc
i fa la vida buida i sola
i cada pas que fa o desfà
troba un embà
que li fa fer una marriola.

Rosa que rius dalt el roser,
volguessis ésser ma muller

fariem junts la vida bona.
I va esclatar i obrí el seu cor.
Aquell dia, la sort
esdevingué la meua dona.

Rosa i clavell, sang i rojor,
La sort és foc, clavell i rosa.
La vaig embriagar d'amor
i ara és la meua esposa.

SALVADOR PERARNAU.

COMPREU

J. AIGUADER

*La Lleialtat a l'època
Catalunya i la Revolució
Amb Catalunya i per Catalunya
Elogi dels Metges i de la Medecina*

A. ESCLASANS

*Primer llibre del sistema
Rimes (quatre volums)
Victor o la rosa dels vents
Històries de la carn i de la sang*

S. PERARNAU

*La rel
Cuques de llum*

LLUIS CAPDEVILA

*Barcelona, cor de Catalunya
Per la Justícia i per la Llibertat
Memòries d'un llit de Matrimoni
Venus i els bàrbars*

L. AYMAMÍ I BAUDINA

*Amb els braços oberts...
Macià*

J. SERRA HUNTER

*Sòcrates
Spinoza*

J. PUIG I FERRETER

*Els tres al·lucinats
Vida interior d'un escriptor
Servitut
El cercle màgic*

A. ROVIRA I VIRGILI

*Història de Catalunya
Els polítics catalans*

PERE COROMINES

*La vida austera
Jardins de Sant Pol
Les Dites i Facècies de l'estrenu
d'En Tomàs de Bajalta
Les Llàgrimes de Sant Llorenç*

VENTURA GASSOL

*La Dolorosa
Les tombes flamejants*

J. M. FRANCÈS

La guerra dels sants

LA
CUINA A GAS
INDISPENSABLE
A TOTA
CASA MODERNA

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONES AL GAS

Avinguda Portal de l'Angel, 20

VISITIN ELS APARADORS

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria
Sistema Nord-Americà

CIUTADANS:

Si voleu vestir ben elegants i amb pocs diners aneu a can BASTIDA Som els creadors i continuadors del Basar de modern estil adaptant totes les creacions de l'art del vestir i sempre amb preus incompatibles per qui usi normes de bona fe comercial. Cert es que la CASA BASTIDA amb competències i sense sempreva endevant i ara més que mai després d'un balanç amb gran superavit LIQUI DEM totes les existències a qualsevol preu per així fer el renovament i donar treball durant la calma als nostres obrers.

100.000 Trajos des de 25 pessetes
100.000 Pantalons des de 5 "

Gran Stock de Plomes, Gabardines, Trinxeres, Checos impermeables i tota mena de prenes modernes de gran estil des de 10 pessetes.

100.000 Mitjons gran fantasia des de 0'75 pts.
100.000 Corbates seda des de 0'95 "
100 000 Camises tots els estils des de 3'95 "
100.000 Calçotets des de 1'95 "
100.000 Païames des de 4'95 "

Tenim muntada una secció ràpida per la Sastreria i Camiseria que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores amb assortit de gèneres de tots els preus.

CASA DE CARITAT DE BARCELONA

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitalet: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramenet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius)

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

LA CAMPANA DE GRACIA

Parayles de Lerroux

L'obstrucció persestirà cada dia amb més força.